

Cirkulär N:o 104.

Helsingfors,
den 30 maj 1940.

Till folkförsörjningsnämnderna.

En följd av den av stormaktskriget förorsakade stängningen av våra handelsvägar har varit, att kaffelagren i landet under senaste tider knappast ens till namnet kunnat kompletteras. Då kaffe likväl fortlöpande förbrukats i enlighet med reglementeringssystemet, hava kaffefirmornas lager minskats så starkt, att kortransonerna icke vidare kunna utdelas till alla innehavare i landet under den utdelningsperiod, som vidtager den 3 juni. Statsrådet har därför beslutat, att försäljningen av rent kaffe — så kort- som även skattekaffe — den 3 juni skall upphöra tillsvidare. Från och med nämnda dag får endast kaffesurrogat tillsaluhållas, vari ingår 25 % kaffe. Också det kaffe, som serveras i kaféer, restauranger, hotell, pensionat m. fl. dylika, skall från och med nämnda dag beredas av surrogat, vari 25 % kaffe ingår.

Från försäljningsförbudet för rent kaffe givas blott två undantag. För det första får under juni månad rent kaffe säljas mot köpkortens B-8 kuponger. Det har nämligen varit nödvändigt att garantera kafferansonerna för innevarande utdelningsperiod åt alla innehavare av köpkort, enär en stor del av landets innevarare redan fått sin ranson. Det andra undantaget är, att det skattekaffe, som före den 3 juni kommit i handeln, får slutförsäljas.

På det att de innehavare av köpkort, vilka ännu hava kvar B-8 kupongen, verkligen komma att erhålla ransonen för den löpande utdelningsperioden, har statsrådet bemyndigat folkförsörjningsministeriet att ålägga de partiaffärer och rosterier, vilka hava kaffe, att överlåta därav till de orter, där sådant behöves. För att klarhet må kunna vinnas därom, huru många personer ännu innehava B-8 kuponger, böra folkförsörjningsnämnderna uppmana minutaffärer, vilka sålt kaffe, att omedelbart efter utdelningsperiodens utgång sända kupongerna för densamma, alltså B-8 kupongerna, till folkförsörj-

ningsnämnden. Med ledning av de returnerade kupongerna kan man bedöma, huru många innehavare av B-8 kuponger ännu finnas inom kommunen, då antalet returnerade kuponger jämföres med antalet av de kuponger, vilka returnerats under de föregående utdelningsperioderna. Om således under de föregående utdelningsperioderna till folkförsörjningsnämnden returnerats kaffekuponger för i medeltal 800 kg, men nu blott för 600 kg, kan därav den slutsatsen dragas, att inom kommunens område ännu behöves c:a 200 kg kaffe.

Om den felande kaffemängden skall anmälan göras till folkförsörjningsministeriet så snart som möjligt. Folkförsörjningsnämnden skall naturligtvis innan denna anmälan göres på grund av kontrollbokföringen undersöka, huruvida någon parti- eller minutaffär möjligtvis ännu har kaffe kvar, och om så är fallet avdraga detta från den mängd, som måste rekvireras, på det att till kommunen icke må sändas mera kaffe än faktiskt behöves. Det kaffe, som återstår, då utdelningen mot B-8 kupongerna slutar, skall nämligen återsändas och användas för kaffesurrogat. Om till kommunen beställes mera kaffe än där behöves, skulle onödiga kostnader förorsakas av transporten av och an.

Vid leveranserna av kaffe kommer ett sådant förfarande att följas, att folkförsörjningsministeriet, efter att hava erhållit meddelande om den erforderliga mängden kaffe, ålägger affär att till någon av sina kundaffärer inom kommunen sända den av folkförsörjningsnämnden rekvirerade kaffemängden. Folkförsörjningsnämnden underrättas sedan, när och till vilken affär kaffet levererats. Det åligger folkförsörjningsnämnden att sedermera övervaka, att affär, som erhållit kaffet, säljer detsamma blott mot B-8 kuponger. Vidare skall folkförsörjningsnämnden övervaka, att en eventuell osäld kaffemängd returneras till den affär, från vilken

kaffet erhållits. Detta kan kontrolleras genom att undersöka, huruvida affären erhållit det antal B-8 kuponger som den levererade kaffemängden förutsätter. Ifall kuponger icke emottagits till ett antal, som motsvarar hela kaffemängden, utvisar det felande antalet, huru mycket kaffe förblivit osålt. Affären skall senare för folkförsörjningsnämnden prestera bevis däröver, att det osålda kaffet returnerats. De B-8 kuponger, vilka erhållas mot det av folkförsörjningsministeriet levererade kaffet, skola såsom en särskild redovisning efter juni månads utgång tillsändas folkförsörjningsministeriet, och desamma få icke blandas med andra kuponger. Själva redovis-

ningen göres på vanligt sätt på blanketten N:o J 21.

För framtiden meddelar folkförsörjningsministeriet, att en återgång till försäljning av rent kaffe är möjlig först då till landet så mycket kaffe kunnat importeras, att lagren föreslå för regelbunden utdelning. Då det kaffe, som borde importeras till landet, synbarligen måste transporteras över Petsamo, och enär på grund av transportsvårigheter och begränsat hamnutrymme varor denna väg kunna införas blott i begränsade mängder, kan en återgång till försäljning av rent kaffe icke emotas inom en nära framtid.

Minister Väinö Tanner.

Avdelningschef Onni Toivonen.